

Наредба № Т-РД-04-1 от 22 януари 2021 г. за реда за предоставяне на безвъзмездни средства на лица, извършващи туроператорска и туристическа агентска дейност, за компенсиране на загуби в резултат на епидемичния взрив от COVID-19

**МИНИСТЕРСТВО НА ТУРИЗМА
НАРЕДБА № Т-РД-04-1 от 22 януари 2021 г.**

за реда за предоставяне на безвъзмездни средства на лица, извършващи туроператорска и туристическа агентска дейност, за компенсиране на загуби в резултат на епидемичния взрив от COVID-19

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С тази наредба се определя редът за предоставяне на безвъзмездни средства на лица, извършващи туроператорска и туристическа агентска дейност, съгласно чл. 26а от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г. и за преодоляване на последиците.

Чл. 2. Безвъзмездните средства се предоставят като държавна помощ под формата на преки безвъзмездни средства съгласно раздел 3.1 от Временната рамка за мерки за държавна помощ в подкрепа на икономиката в условията на сегашния епидемичен взрив от COVID-19, приета на 19 март 2020 г. (С (2020) 1863), и нейните изменения С (2020) 2215 и С (2020) 3156, приети съответно на 3 април 2020 г., 8 май 2020 г. и 29 юни 2020 г., и С (2020) 7127 от 13 октомври 2020 г. Помощта се предоставя на туроператорите и туристическите агенти съобразно решение на Европейската комисия по схема за държавна помощ SA.59990 (2020/N) от 18.12.2020 С (2020) под № 9511, с което помощта е обявена за съвместима с вътрешния пазар въз основа на член 107, параграф 3, буква б) от ДФЕС, до не по-късно от 30 юни 2021 г.

Чл. 3. Държавата предоставя на лица, извършващи туроператорска и туристическа агентска дейност, безвъзмездни средства в размер на 4 на сто от оборота им без ДДС през 2019 г., оповестен във финансовия отчет съгласно Закона за счетоводството.

Чл. 4. Администратор на държавната помощ съгласно чл. 9 от Закона за държавните помощи е министърът на туризма.

Глава втора

РЕД И УСЛОВИЯ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНИТЕ СРЕДСТВА

Раздел I

Обхват на дейностите

Чл. 5. (1) Безвъзмездните средства по чл. 2 се предоставят еднократно за компенсиране на загуби на туроператорите и туристическите агенти за периода от 1.03.2020 г. до 31.12.2020 г.

(2) Туроператорът/туристическият агент следва да разполага с доказателства, че разходите, подлежащи на компенсиране, не са възстановени към датата на получаването на помощта, и въз основа на които може да се направи обосновано предположение, че няма да бъдат възстановени на по-късен етап, както и че не са покрити от застраховка.

(3) В случай че разходите бъдат възстановени от доставчиците на услугите в петгодишен срок считано от датата на плащане на услугата на доставчика или получени като обезщетение по застрахователно събитие, получената компенсация за тези разходи трябва да бъде възстановена на Министерството на туризма.

Чл. 6. Безвъзмездните средства по чл. 2 се използват приоритетно за компенсиране на разходи, произтичащи от отказали се от ваучери клиенти, които не са възстановени от доставчиците на услуги към датата на получаване на държавната помощ, както и за покриване на извършените през периода разходи за основната дейност на съответния туроператор или туристически агент.

Раздел II

Изисквания към кандидатите

Чл. 7. (1) Допустими кандидати по схемата са:

1. туроператори и/или туристически агенти, които са регистрирани съгласно раздел I, глава седма от Закона за туризма и са вписани в Националния туристически регистър;

2. туроператори, които имат сключена застраховка „Отговорност на туроператора“ съгласно чл. 97 от

Закона за туризма;

3. туроператори и туристически агенти, които към 31 декември 2019 г. не са в затруднено положение (по смисъла на Общия регламент за групово освобождаване – чл. 2, т. 18 от Регламент (ЕС) № 651/2014 г.).

(2) Недопустими кандидати по схемата са:

1. предприятия, които извършват дейност в селскостопанския сектор, секторите на рибарството и аквакултурите, изложени в т. 23 от Временната рамка за мерки за държавна помощ в подкрепа на икономиката в условията на сегашния епидемичен взрив от COVID-19;

2. предприятие, което е в производство по несъстоятелност или ликвидация, както и е обявено в несъстоятелност;

3. предприятие, което е получавало помощ, която е обявена за незаконосъобразна и несъвместима с общия пазар или не е изпълнено разпореждане за възстановяването ѝ;

4. предприятие, което има задължения по влезли в сила актове и/или има разсрочени, отсрочени или необезпечени задължения към държавата.

(3) Максималният размер на помощта по настоящата схема е 4 на сто от оборота без ДДС през 2019 г., но не повече от общия размер на помощта по раздел 3.1, т. 22 от Временната рамка за мерки за държавна помощ в подкрепа на икономиката в условията на сегашния епидемичен взрив от COVID-19.

(4) Ако туроператорът или туристическият агент, кандидатстващ за държавна помощ, получава няколко пъти или в няколко форми по мярката или помощта по други мерки, одобрени от Европейската комисия съгласно раздел 3.1 от Временната рамка, общата максимална граница на предприятие, както е посочено в т. 22 а) от тази рамка, ще се спазва. В тази връзка туроператорите и туристическите агенти трябва да декларират размера на получените средства, периода, за които се отнасят, и схемата, по която е получена помощта.

(5) Помощта по чл. 2 може да се кумулира с помощи в съответствие с регламентите за помощ de minimis – Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis (ОВ, L 352, 24.12.2013 г., стр. 1), Регламент (ЕС) № 1408/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis в селскостопанския сектор (ОВ, L 352, 24.12.2013 г., стр. 9), Регламент (ЕС) № 717/2014 на Комисията от 27 юни 2014 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis в сектора на рибарството и аквакултурите (ОВ, L 190, 28.06.2014 г., стр. 45) и Регламент (ЕС) № 360/2012 на Комисията от 25 април 2012 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към минималната помощ (de minimis) за предприятия, предоставящи услуги от общ икономически интерес (ОВ, L 114, 26.04.2012 г., стр. 8).

(6) Помощта по чл. 2 може да се кумулира с помощи в съответствие с Общия регламент за групово освобождаване, при условие че се спазват разпоредбите и правилата за кумулиране от Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 г. за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора (Общ регламент за групово освобождаване).

Раздел III

Общи изисквания към документите и реда за кандидатстване

Чл. 8. (1) Кандидатите за предоставяне на безвъзмездни средства по чл. 2 попълват и подават по електронен път уеббазиран формуляр за кандидатстване и придружителни документи в Системата за управление на националните инвестиции (СУНИ) в срок от пет дни след влизането в сила на наредбата, но не по-късно от 31.05.2021 г.

(2) Формулярът следва да бъде подписан с квалифициран електронен подпис (КЕП), издаден от доставчик на квалифицирани електронни удостоверителни услуги по смисъла на чл. 3, параграф 20) от Регламент (ЕС) № 910/2014, от лицето, което към датата на кандидатстването представлява кандидата, или от упълномощено от него лице.

(3) В случаите, когато кандидатът се представлява само заедно от няколко физически лица, формулярът се подписва с КЕП от всяко от тях.

(4) Във формуляра за кандидатстване по ал. 1 се попълват следните обстоятелства:

1. данни за търговската регистрация на туроператора и/или туристическия агент и уникалният регистрационен номер, с които са вписани съгласно раздел I, глава седма от Закона за туризма в Националния туристически регистър;

2. туроператорите – данни за сключената застраховка „Отговорност на туроператора“ съгласно чл. 97 от Закона за туризма към момента на подаване на заявлението;

3. декларираният оборот на дружеството в годишния финансов отчет за 2019 г.;

4. общият размер на заявената безвъзмездна помощ, по-ниска или равна на 4 % от оборота, реализиран от предприятието кандидат за 2019 г., но ненадхвърлящ левовата равностойност на 800 000 евро от общия размер на заявената безвъзмездна помощ от кандидата на равнище едно и също

предприятие съгласно чл. 2, пар. 2 на Регламент (ЕС) № 1407/2013 от 18 декември 2013 г. заедно с другите получени минимални помощи;

5. стойността на дължимите суми към клиенти, чиито туристически пътувания не са били осъществени;

6. фирмена банкова сметка на кандидата.

(5) Към формуляра се прилагат/подават изцяло електронно следните документи:

1. изрично пълномощно за подаване на формуляра за кандидатстване по образец (ако е приложимо), с което се упълномощава титуляр на КЕП, с който ще се подаде формулярът за кандидатстване; когато туроператорът или туристическият агент се представлява от двама управители заедно, упълномощаването се извършва и от двамата управители;

2. декларация по образец от законния представител на туроператора или туристическия агент за изпълнени условия по Временната рамка за мерки за държавна помощ в подкрепа на икономиката в условията на сегашния епидемичен взрив от COVID-19;

3. декларация по образец от законния представител на туроператора или туристическия агент за липса на задължения към държавата към датата на подаване на заявлението;

4. декларации за съгласие по образец от законния представител на туроператора или туристическия агент данните на кандидата да бъдат предоставени от Националния статистически институт на Министерството на туризма по служебен път.

(6) Документите по ал. 5 се подписват, както следва:

1. документите по т. 1 до 4 се подписват с КЕП от лицата, официално представляващи кандидата (вписани в търговския регистър и регистъра на ЮЛНЦ, а не упълномощени) и се прикачват в СУНИ; декларациите се подписват с валиден КЕП на локалния компютър, като е препоръчително подписването да е чрез attached signature – файл и подпис в един документ;

2. в случаите, когато кандидатът се представлява само заедно от няколко физически лица, декларациите се попълват и подписват от всяко от тях;

3. декларацията по ал. 4, т. 3 се подписва от всички лица с право да представляват кандидата, независимо дали се представляват заедно и/или поотделно;

4. квалифицираният електронен подпис, с който се подписва формулярът за кандидатстване, следва да бъде с титуляр и автор упълномощеното физическо лице, а в случай на упълномощаване на юридическо лице – КЕП следва да бъде с титуляр упълномощеното юридическо лице и автор – официалният представляващ (вписан в търговски регистър и регистъра на ЮЛНЦ) на упълномощеното юридическо лице;

5. кандидатът може изрично да упълномощи лице, което не е официален представител на предприятието, да подаде формуляра за кандидатстване с КЕП; пълномощното се подписва от представляващия кандидата в зависимост от начина на представяване – заедно и/или поотделно; в случаите, когато кандидатът се представлява заедно от няколко физически лица, се попълват данните и пълномощното се подписва с КЕП от всяко от тях; след подписването пълномощното се прикачва в СУНИ.

Раздел IV

Процедура за разглеждане на формуляра за кандидатстване

Чл. 9. (1) Подадените формуляри се разглеждат в 20-дневен срок от получаването им по реда на тяхното постъпване от длъжностни лица и/или външни експерти, определени със заповед на министъра на туризма.

(2) В случай на нередовност и/или непълнота на представените документи кандидатът се уведомява чрез СУНИ. В уведомлението се дава срок за отстраняване на нередовностите и/или непълнотите не по-дълъг от 10 дни.

(3) В случаите по ал. 2 срокът за разглеждане на подадения формуляр спира да тече.

(4) Министърът на туризма утвърждава със заповед насоките за кандидатстване, правилата за разглеждане на формулярите за помощта и за събиране на служебна информация от компетентните институции.

(5) В срок до 14 дни от разглеждането на формуляра министърът на туризма се произнася със заповед за одобрение или отказ от предоставяне на безвъзмездните средства, която се връчва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(6) Със заповедта на министъра на туризма по ал. 5 се предоставят средствата по схемата за държавна помощ в съответствие с чл. 11 и 16 от Закона за държавните помощи.

(7) Заповедта за отказ за предоставяне на безвъзмездните средства подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 10. Министерството на туризма води регистър на отпуснатите средства по чл. 2 по образец, утвърден със заповед на министъра на туризма. Регистърът се публикува на институционалната страница на Министерството на туризма.

Чл. 11. (1) Предварителният контрол по схемата за държавна помощ се извършва от министъра на туризма.

(2) Последващият контрол се извършва по реда на Закона за държавната финансова инспекция.

Чл. 12. (1) Възстановяването на неправомерно предоставена държавна помощ се извършва съгласно Закона за държавните помощи и Правилника за прилагане на Закона за държавните помощи.

(2) Неправомерно предоставената държавна помощ подлежи на принудително изпълнение по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. „Туроператор“ е търговец, който комбинира и продава или предлага за продажба туристически пакети, било то пряко, било то чрез друг търговец или заедно с друг търговец, регистриран е за упражняване на дейност съгласно раздел I, глава седма от Закона за туризма и е вписан в Националния туристически регистър.

2. „Туристически агент“ е лице, регистрирано по реда на Закона за туризма и вписано в Националния туристически регистър за осъществяване на туристическа агентска дейност, различно от туроператор, което продава или предлага за продажба туристически пакети, изготвени от туроператор.

3. „Оборот без ДДС“ по смисъла на чл. 3 са нетните приходи от продажби, оповестени в годишния финансов отчет съгласно изискванията на Закона за счетоводството.

4. „Предприятие в затруднено положение“ – съгласно дефиницията на чл. 2, т. 18 от Регламент (ЕС) № 651/2014.

5. „Свързани предприятия“ – съгласно дефиницията на чл. 3, т. 3 от Приложение 1 на Регламент (ЕС) № 651/2014.

6. „Микро-, малки и средни предприятия (МСП)“ – съгласно дефиницията на чл. 2 от Приложение 1 на Регламент (ЕС) № 651/2014.

7. „Отказали се от ваучери клиенти“ са пътуващи, чието туристическо пътуване е било отменено до 31 декември 2020 г. поради разпространението на COVID-19 и не са приели ваучер по смисъла на чл. 25 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., и за преодоляване на последиците.

8. „Квалифициран електронен подпис (КЕП)“ към датата на кандидатстване е КЕП с титуляр и автор физическото лице, което е официален представител на кандидата, или КЕП с титуляр юридическото лице кандидат, като автор на подписа в този случай следва да е официалният представител на предприятието кандидат.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Наредбата се издава на основание чл. 26а, ал. 2 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., и за преодоляване на последиците.

§ 3. Компенсации се изплащат след получаването на положително решение от Европейската комисия за съвместимостта на помощта по чл. 107 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

§ 4. Указания по прилагане на наредбата дава министърът на туризма.

§ 5. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в „Държавен вестник“.

Министър: **Марияна Николова**